

ความเชื่อเกี่ยวกับดวงจัญในกรุงเทพฯ (2531 – 2539)

นางยูกี ทามูระ มากิ



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาไทยศึกษา

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-333-920-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 19254864

**Feng Shui in Thai Society:
Bangkok (1988-1996)**

Yuki Tamura Maki

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Thai Studies

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-333-920-5

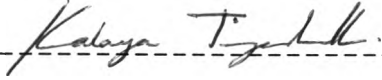
Thesis Title : Feng Shui in Thai Society: Bangkok
(1988-1996)

By : Yuki Tamura Maki

Program : Thai Studies

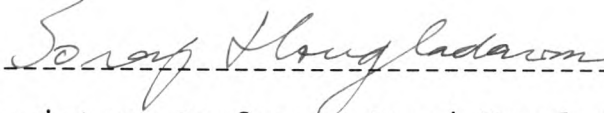
Thesis Advisor : Assistant Professor Soraj Hongladarom,
Ph.D.


Accepted by the Faculty of Arts, Chulalongkorn
University in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Master's Degree


-----Dean of Faculty of Arts
(Assistant Professor M.R. Kalaya Tingsabadh, Ph.D.)

THESIS COMMITTEE


-----Chairperson
(Associate Professor Mark Tamthai, Ph.D.)


-----Thesis Advisor
(Assistant Professor Soraj Hongladarom, Ph.D.)


-----Member
(Assistant Professor Suchitra Chongstitvatana, Ph.D.)

ยูกิ ทามูระ มากิ : ความเชื่อเกี่ยวกับฮวงจุ้ยในกรุงเทพฯ (2531 – 2539) (Feng Shui in Thai Society :Bangkok (1988 – 1996)) อ. ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. โสรัจจ์ หงศ์คารมภ์ ; 125 หน้า. ISBN 974-333-920-5 .

จุดมุ่งหมายของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้แก่ การตรวจสอบการแพร่กระจายของฮวงจุ้ย และการที่ฮวงจุ้ยมีอิทธิพลต่อความคิดความเชื่อในสังคมไทยในช่วงระยะเวลาการเติบโตของเศรษฐกิจแบบฟองสบู่

วิธีการศึกษาประกอบด้วย การสัมภาษณ์และการศึกษาจากเอกสารสื่อมวลชน โดยเน้นที่การใช้ฮวงจุ้ยในยุคเศรษฐกิจฟองสบู่ รวมทั้งช่วงระยะเวลาหลังจากนั้น

ทฤษฎีมิมติกส์ (memetics) เป็นทฤษฎีใหม่ที่เสนอว่า มีหน่วยทางวัฒนธรรมเรียกว่า “มีม” (meme) ซึ่งเปรียบได้กับหน่วยพันธุกรรมที่ลอกแบบตนเองได้ ซึ่งอาจใช้อธิบายปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมได้ ทฤษฎีนี้จะเป็นทฤษฎีหลักที่ใช้อ้างอิงในการอธิบายการแพร่กระจายของฮวงจุ้ย การวิจัยนี้พบว่า การใช้ฮวงจุ้ยในกรุงเทพฯ ได้เปลี่ยนไปอย่างมาก จากบทบาทเดิมๆที่เน้นหนักเรื่องศีลธรรมจรรยาและความกลมกลืนกับธรรมชาติ ไปเป็นบทบาทใหม่ที่เป็นวัตถุนิยม และมุ่งตอบสนองความต้องการทางจิตวิทยา บทบาทนี้เกิดขึ้นทั้งในช่วงเศรษฐกิจฟองสบู่และหลังจากเวลานั้น กล่าวอีกนัยหนึ่งคือมีมฮวงจุ้ยได้มีอยู่ในสังคมไทยมาก่อนแล้ว เพียงแต่ไม่ได้รับการปลุกเร้า แต่หลังจากการขยายตัวอย่างมากของเศรษฐกิจไทย มีมีมนี้ได้แพร่กระจายออกไปอย่างรวดเร็ว เหตุผลประการหนึ่งคือ ประชากรอยู่ในสภาพที่เปิดรับเอา มีมฮวงจุ้ยได้เป็นอย่างดี และอีกประการหนึ่ง ประชากรพบว่าการรับเอามีมนั้นเป็นหนทางประสบความสำเร็จที่ไม่ต้องลงทุนมาก

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ช่วยให้เราเข้าใจวัฒนธรรมไทยร่วมสมัยได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสังคมไทยนี้ดูเหมือนจะมีทั้งลักษณะของวัฒนธรรมดั้งเดิมและสมัยใหม่ผสมปนเป่อยู่ด้วยกัน

หลักสูตร.....	ไทยศึกษา	ลายมือชื่อนิสิต.....	Yuki Maki
สาขาวิชา.....	ไทยศึกษา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....	โสรัจจ์ หงศ์คารมภ์
ปีการศึกษา.....	2542	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....	

#3971403622: MAJOR THAI STUDIES
KEYWORD: FENG SHUI / THAI SOCIETY / BANGKOK
YUKI TAMURA MAKI: FENG SHUI IN THAI SOCIETY:
BANGKOK (1988-1996)
THESIS ADVISOR: ASST. PROF. SORAJ HONGLADAROM
Ph.D. 125 pp. ISBN 974-333-920-5

The objective of this thesis is to investigate the phenomenon of the increased propagation and the influence of Feng Shui in Bangkok during the Boom Years.

The methodology utilized for the research consists of interviews and periodicals with an emphasis on the utilization of Feng Shui during the era of the economic Boom Years and the receding years in Bangkok.

'Memetics' is a new theory, which proposes that there are 'memes', which are basic cultural units, comparable to the genes in that they are self-replicating. These memes could then explain cultural phenomena. This theory will be the major theory used in the thesis.

The findings of this study reveal that the use of Feng Shui in Bangkok has tremendously changed from its traditional role in Thailand to a more materialistic and psychological roles during and after the Boom Years. In other words, the Feng Shui meme, which before the economic boom had lied dormant, spread vigorously during the Boom Years and after. A reason is that the frenzy of the Boom Years made the population more susceptible to the Feng Shui meme, and that the population found it an easy way to get what they want. The thesis helps us understand more about the culture of contemporary Thai society, which seems to be both traditional and modern at the same time.

Program Thai Studies Signature of Student Yuki Maki

Major Thai Studies Signature of Advisor Soraj Hongladarom

Academic Year 2542 Signature of Co-Advisor

ACKNOWLEDGEMENT

I would like to extend my sincere gratitude, firstly to my thesis advisor Dr. Soraj Hongladarom, for his continuous guidance, encouragement, and valuable insights.

I would also like to thank Dr. Sunait Chutintaranond for his support and management of the Thai Studies program over the period of my stay in Bangkok. To Ajahn Teerayute Banomyong and Khun Weena for their assistance with the administrative procedures.

My gratitude to the thesis committee for all their assistance, and advice: Dr. Mark Tamthai, Dr. Suchitra Chongstitvatana, and Dr. Soraj Hongladarom.

Thanks to the numerous and varied individuals, Feng Shui practitioners, companies, professionals, and interpreters for their valuable time and input.

Ultimately, I would like to express my appreciation to my friends both in Bangkok and abroad for their support and encouragement, and to my family for their understanding and patience during the time spent on this thesis.

NOTES

The term *Feng Shui* is widely used with the phonetic pronunciation from the Putong hua (Mandarin). In Thailand, it is pronounced more often in the Chiu Chow dialect but there are many ways of pronouncing and spelling the term. In this thesis the term is spelled "Feng Shui" as it is commonly used.

This thesis is mainly based on the English books, articles and other sources of information. Likewise, the interviews were conducted in English or in conjunction with an interpreter translating Thai to English and vice versa.

TABLE OF CONTENTS

ABSTRACT (THAI)	IV
ABSTRACT (ENGLISH)	V
ACKNOWLEDGEMENT	VI
NOTES	VII
TABLE OF CONTENTS	VIII
CHAPTER 1	IV
INTRODUCTION	1
CHAPTER 2	7
INTRODUCTION TO FENG SHUI	7
What is Feng Shui?	7
Feng Shui in Other Regions	15
Feng Shui in Bangkok	18
CHAPTER 3	25
FENG SHUI IN THAI SOCIETY: DATA PRESENTATION	25
Transcript of the Interviews	25
Feng Shui in the Media	62
CHAPTER 4	70
ANALYSIS ON THE INTERVIEWS AND THE MEDIA	70
The Structure of the Questionnaire	70
Analysis of the Interviews	72
Analysis from Media References	87
CHAPTER 5	91
MEMETICS AND FENG SHUI IN THAI SOCIETY	91
Memetics	91
The Boom Years in Thailand	95
The Feng Shui Meme in Thai Society (Bangkok)	103
CHAPTER 6	113
CONCLUSION	113
APPENDIX	116
NAMES OF THE INTERVIEWEES	116
BIBLIOGRAPHY	117
BIOGRAPHY	125